

8
SINIF

DİM

DERS

İSLEME

Modülleri

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

2. MODÜL

ZEKÂT VE SADAKA

- İslam'ın Paylaşmaya ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem
- Zekât ve Sadaka İbadeti
- Zekât ve Sadakanın Bireysel Faydaları
- Zekât ve Sadakanın Toplumsal Faydaları
- Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Şuayb (a.s.)
- Bir Sure Tanıyorum: Maûn Suresi ve Anlamı

İSLAM'IN PAYLAŞMAYA VE YARDIMLAŞMAYA VERDİĞİ ÖNEM

Her insan, dünyaya geldiği andan itibaren başkalarının yardımına ihtiyaç duyar. İnsanın yeme, içme, barınma ve korunma gibi birtakım temel ihtiyaçlarını tek başına karşılaması mümkün değildir. İnsan, anne ve babası başta olmak üzere hayatta diğer insanlara da ihtiyaç duyar.

- İnsan, yaşamını bir toplumun üyesi olarak yardımlaşma ve paylaşma içerisinde sürdürmek zorundadır.
- Toplumda herkes bir diğerine muhtaçtır. İnsan, ihtiyaçlarını ancak başkalarının yardımıyla karşılayabilir.
- Paylaşmak veya yardım etmek için zengin olmak gerekmez.
- İslam dini bollukta ve darlıkta başkalarına yardım etmeyi öğütler.
- Allah (c.c.), insana ve topluma faydalı olan hususlarda yardımlaşmayı emrederken zararlı ve kötü olan işler üzerinde yardımlaşmayı yasaklar.
- Müslüman bir kişi, paylaşma ve yardımlaşmaya yakın çevresinden başlamalıdır.
- Allah (c.c.), yardımlaşmada verilecek malların iyilerinden seçilmesini öğütler.

Bir Ayet

“Allah’a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Anneye, babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz, Allah kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez.”

(Nisâ suresi, 36. ayet.)

Bir Hadis

“Kim bir Müslüman’ın dünya sıkıntılarından bir sıkıntısını giderirse Allah da onun kıyamet günündeki sıkıntılarından birini giderir. Kim darda kalan bir kimsenin işini kolaylaştırırsa Allah da dünya ve ahirette onun işlerini kolaylaştırır. Kim bir Müslüman’ın ayıbını örterse Allah da dünya ve ahirette onun ayıplarını örter. Kul, kardeşinin yardımında olduğu sürece Allah da onun yardımcısı olur.”

- Toplumumuz tarih boyunca yardımlaşma ve dayanışmaya önem vermiş, bu durum atasözlerimize de yerleşmiştir. Bu sözlerden bazıları aşağıda verilmiştir.

- ✓ Yalnız taş duvar olmaz.
- ✓ El eli yıkar, el de yüzü.
- ✓ Birlikten kuvvet doğar.
- ✓ Ağaç yaprağıyla gürlür.
- ✓ Başbaşa vermeyince iş bitmez.
- ✓ Demir kapı, ağaç kapiya muhtaçtır.

Bir Ayet

Allah, yardımlaşmada verilecek malların iyilerinden seçilmesini öğütler: “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcamadıkça gerçek iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu bilir.”

(Âl-i İmrân suresi, 92. ayet.)

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

- Birisinin yapacağı bir kötülüğe engel olmak da ona yardım etmektir.
- “Emr-i bil ma’ruf, nehy-i anil münker” ifadesi “iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak” manasına gelir.
- İnsanlara iyilik yapmak kadar kötülüğe mani olmak da dinimizce öğütlenmiştir.

Etkinlik - 01**a. Aşağıdaki ayet, hadis ve cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.**

1. Komşusu açken tok yatan değildir.
2. Hz. Muhammed (s.a.v.), bir bedeninin organlarına benzetmiştir.
3. Medineli Müslümanlara “yardım edenler” anlamına gelen ismi verilmiştir.
4. Paylaşma ve yardımlaşma için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.
5. “Sevdiğiniz şeylerden yolunda harcamadıkça gerçek iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu hakkıyla bilir.”

b. Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

1. Paylaşma ve yardımlaşma dinimizin temel ilkelerinden biridir. ☐
2. Başkalarına yardım edebilmek için çok zengin olmak gerekir. ☐
3. Bir kötülüğe engel olmak da yardımlaşmadır. ☐
4. Müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderenin Allah da bir ihtiyacını giderir. ☐
5. Komşu, komşunun külüne muhtaçtır. ☐

1. “Sizler, Allah yolunda harcamaya çağırılıyorsunuz. İcinizden kiminiz cimrilik ediyor. Ama kim cimrilik ederse ancak kendisine cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğer ondan yüz çevirirseniz yerinize sizden başka bir toplum getirir, artık onlar sizin gibi de olmazlar.”

(Muhammed suresi, 38. ayet.)

Buna göre aşağıdakilerden hangisi “Allah yolundaki harcamaya” ifadesinin kapsamında değerlendirilemez?

- A) Sadaka B) İnfak
C) Zekât D) Oruç

2. Aşağıdaki hadis-i şeriflerden hangisi İslam'ın paylaşma ve yardımlaşmaya verdiği önemi en iyi ifade eder?

- A) Komşusu açken tok yatan bizden değildir.
B) Sağ elin verdiğini sol el bilmemelidir.
C) Yolda insanlara sıkıntı veren taşı kaldırmak sadakadır.
D) Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir; ona zulmetmez.

3.

“Müslüman, Müslüman'ın kardeşidir; ona zulmetmez. Onu düşman eline bırakmaz. Her kim Müslüman kardeşinin bir ihtiyacını giderirse Allah da onun ihtiyacını giderir. Her kim bir Müslüman'ın bir sıkıntısını giderirse Allah da onun kıyamet sıkıntılarında bir sıkıntısını giderir. Her kim dünyada, bir Müslüman'ın (ayıbını) örterse Allah da kıyamet günü onun (ayıbını) örter.”

(Hadis-i şerif)

Bu hadisi ilke edinen bir kimseden aşağıdaki davranışlardan hangisi beklenmez?

- A) İhtiyaç sahiplerine yardım etmesi
B) Borcunu ödeyemeyen arkadaşına yardımcı olması
C) Toplu taşıma araçlarında bencil davranması
D) Aile bireylerine karşı duyarlı davranması

4.

“Muhammed'in canı elinde olana (Allah) yemin ederim ki bir kişi hayır namına kendisi için istediğini, Müslüman kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz.”
(Hadis-i şerif)

Bu hadiste aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Temel inanç esasları
B) Allah'ın güzel isimleri
C) İbadetlerin insanın ahlakını güzelleştirmesi
D) Müslümanlar için iyi düşünceler beslemenin önemi

5. Aşağıdakilerden hangisi yardımlaşma ve paylaşmanın bulunmadığı toplumların ortak özelliğidir?

- A) Çevre kirliliğinin yaşanması
B) Yaşlı insanların topluma katılması
C) İnsanların birbirlerine saygılı davranması
D) İnsanların bencillik duygularıyla hareket etmesi

6. Hz. Muhammed (s.a.v.) bir hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur: “Her Müslüman'ın sadaka vermesi gerekir. Sadaka sadece maddi değil manevi yardımları ve iyilikleri de kapsamaktadır.”

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sadaka kapsamında değerlendirilemez?

- A) Sınıfta öğretmenin anlattığı dersi dinlemek
B) Ev işlerinde annelere yardımcı olmak
C) Arkadaşlara öğle yemeği ısmarlamak
D) Apartmanda karşılaşılan komşuyu güler yüzle selamlamak

7. I. El eli yıkar, el de yüzü.

II. Yalnız taş duvar olmaz.

III. Ağaç yaprağıyla gürler.

IV. Başa gelen çekilir.

Yukarıdaki atasözlerinden hangileri dayanışma ile ilgilidir?

A) II ve III

B) II ve IV

C) III ve IV

D) I, II ve III

8. “Her kim eli dar olan borçluya kolaylık gösterirse Allah da dünya ve ahirette ona kolaylık gösterir.”

(Hadis-i şerif)

Bu hadisin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emek ve rızık

B) Ecel ve ömür

C) Paylaşma ve yardımlaşma

D) İsrar ve iktisat

9. İslam, paylaşma ve yardımlaşma ile insanda bulunan bazı kötü huy ve davranışların düzeltilmesini amaçlar.

Buna göre;

I. bencillik,

II. cimrilik,

III. müsamaha,

IV. kıskançlık

huylarından hangileri bu duruma örnek verilebilir?

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I, II ve IV

D) II, III ve IV

10. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) “...Kim Allah’tan korkarsa Allah ona bir çıkış yolu gösterir. Ve ona beklemediği yerden rızık verir. Kim Allah’a güvenirse o, ona yeter. Şüphesiz Allah, emrini yerine getirendir. Allah her şey için bir ölçü koymuştur.”

(Talâk suresi, 2-3. ayetler.)

B) “Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda harcadıkça gerçek iyiliğe asla erişemezsiniz. Her ne harcarsanız Allah onu hakkıyla bilir.”

(Âl-i İmrân suresi, 92. ayet.)

C) “Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler.”

(İnsân suresi, 8. ayet.)

D) “Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın.”

(Bakara suresi, 267. ayet.)

11. **Arif:** Paylaşma ve yardımlaşma, sadece maddi olarak yapılmalıdır.

Hatice: Paylaşma ve yardımlaşma, dinî ve insani bir görevdir.

Selin: İnsan, paylaşma ve yardımlaşmaya ihtiyaç duyan bir varlıktır.

Serdar: Paylaşma ve yardımlaşma, toplumun huzuruna katkı sağlar.

Paylaşma ve yardımlaşma ile ilgili yukarıdaki öğrencilerden hangisinin ifadesi yanlıştır?

A) Arif

B) Hatice

C) Selin

D) Serdar

ZEKÂT VE SADAKA İBADETI

Zekât İbadeti

- İslam dinine göre zengin sayılan Müslümanların, Allah'ın emrini yerine getirmek için yılda bir kez malının veya parasının belli bir miktarını ihtiyaç sahiplerine vermesine **zekât** denir.
- Zekât; sözcük olarak temizlenme, çoğalma, bereket, gelişme gibi anlamlara gelir.

Zekât,

- ✓ İslam'ın beş temel esasından biridir.
- ✓ Mali gücü yerinde olanlar için farz bir ibadettir.
- ✓ Toplumdaki ekonomik dengesizlikleri ortadan kaldırır.
- ✓ Zengin ile fakir arasında köprü görevi görür.
- ✓ Birlik ve beraberlik duygularını geliştirir.
- ✓ Zenginin malındaki kiri arındırır.
- ✓ Kulu Allah'a yakınlaştırır.

Bir Ayet

“Onları, ticaret de alışveriş de Allah'ı anmaktan, namaz kılmaktan ve zekât vermekten alıkoymaz. Onlar, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.”

(Nûr suresi, 37. ayet.)

İslam'da yardımlaşma sadece zekât kavramı ile ifade edilmemektedir. Bu konuda diğer iki önemli kavram da infak ve sadakadır.

- **İnfak**, Allah'ın rızasını kazanmak için insanın kendisine verilen malların şükrünün bir göstergesi olarak onun emrettiği yerlere harcama yapması, bağışta bulunmasıdır.
- **Sadaka**, Allah'a kulluk konusunda “sıdk ve sadakat, merhamet” anlamına gelir. Terim olarak ise “kişinin malından sırf Allah rızası için muhtaç kimselere teslim edilmek üzere ayırdığı miktar” demektir. Sadaka vermeye **tasadduk** denir.
- ✓ Sadaka kavramı, hem zekât ve fitre hem de nafile sadakalar için kullanılan genel bir kavramdır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de ve hadislerde kullanılan sadaka kelimesi, mecburi olan zekât için kullanıldığı gibi mecburi olmayan infaklar için de kullanılır. Bu sebeple sadaka kavramı, zekâtтан daha kapsamlıdır. Bununla birlikte “sadaka” kelimesi, genellikle mecburi olmayan nafile infak ibadeti için kullanılır.

Sadaka örnekleri

- Engelli birine yol göstermek
- Öğrenciye kırtasiye malzemesi almak
- Okula kitap bağışlamak
- Hayvanlara ve doğaya karşı merhametli olmak
- Tebessüm etmek
- Camiye gitmek için atılan her adım

Bilgi Notu

Zor durumdaki insanlara yardım etmek bir sadaka örneğidir.

Etkinlik - 02

- a. Komşusu açken tok yatan bizden değildir.

(Hadis-i şerif)

Bu hadiste anlatılmak istenen nedir? Düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

- b. “Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz.” atasözü ile ilgili düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

- c. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.

1. İslam’da sosyal yardımlaşmayla ilgili farz olan ibadet
2. Zekât beş şartından biridir.
3. Zekât, dinen sayılan Müslümanların yılda kez mallarının belli miktarını ihtiyaç sahiplerine vermelerine denir.
4. İslam dininde yardımlaşma kavramları ile ifade edilmektedir.
5. bir Müslüman’ın Allah’ın rızasını kazanmak için harcama yapması, bağışta bulunmasıdır.
6. Allah’a kulluk konusunda doğruluk ve bağlılık demektir.

- ç. Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)–Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

1. İslam dininde zekât, vacip bir ibadettir.

☐

2. Zekât kelimesinin sözlük anlamlarından biri de merhametli olmaktır.

☐

3. Zekât, yüce Allah’ın emrettiği mal ile yerine getirilen bir ibadettir.

☐

4. İslam, yardımlaşmayı sadece zekât ibadetiyle sınırlandırmaz.

☐

5. Sadaka, hem zekât ve fitre hem de nafile sadakalar için kullanılan genel bir kavramdır.

☐

6. İnsanın kötülüklerden uzak duması da bir sadakadır.

☐

Zekât Kimlere Farzdır?

- Zekât verecek kişinin aşağıdaki özelliklere sahip olması gerekir.
 - ✓ Müslüman olmalı.
 - ✓ Akıllı ve ergenlik çağına girmiş olmalı.
 - ✓ Malını dilediği gibi kullanma ve harcama hakkına sahip olmalı.
 - ✓ Dinimizce belirlenen zenginlik ölçüsüne sahip olmalı.
 - ✓ Borcu bulunmamalı.

Bu özelliklere sahip kişilere zekât farzdır.

Bilgi Notu

Temel ihtiyaçlar nelerdir? Bir Müslüman'ın kendisi ve ailesinden bakmakla yükümlü olduğu kimse-lerin yeme, içme, barınma, giyinme, sağlık, eğitim, ulaşım gibi giderleridir. İslam'a göre bunlar temel ihtiyaçlardır. Bu nedenle temel ihtiyaçlar kapsamına giren malların zekâtı verilmez.

Zekât verebilmek için Allah ve resulü tarafından belirlenen mali yeterlilik ve zenginlik ölçüsüne **nisap** denir. Borçlarının ve temel gereksinimlerinin dışında, sermayesinin üzerinden bir yıl geçmesi- ne rağmen nisap miktarı mala sahip olan kişi dinen zengin sayılır.

Zekât Kimlere Verilir?

Zekât verilecek kimseler Tevbe suresinin 60. ayetinde açıkça belirtilmiştir.

- **Fakirler:** Ev ve ev eşyası gibi asli ihtiyaçlarını karşılayan malı olsa da gelirleri, ihtiyaçlarını karşılayamayan kişilerdir.
- **Miskinler:** Hiçbir malı veya geliri bulunmayan kimselerdir. Miskin, fakirden daha muhtaç kimse demektir.
- **Zekât toplayan memurlar:** Eskiden devlet adına zekât toplayan kimselerdir.
- **Gönülleri İslam'a ısındırılacak olanlar:** Kalpleri kazanılmak, İslam'a ısındırılmak veya kötülük-lerinden emin olunmak istenen yahut Müslümanlara faydalı olacakları umulan kişilerdir.
- **Köleler:** Özgürlüğü elinden alınmış kimselerdir.
- **Borçlular:** Borçlu olup nisap miktarından daha az malı bulunan kimselerdir.
- **Allah yolunda olanlar:** Allah'ın rızasına uygun ve ona yaklaşmak amacıyla yapılan her türlü ha-yırlı işte çalışan ve İslam'ı yüceltmek uğruna canı ve malı ile mücadele edenlerdir.
- **Yolda kalanlar:** Memleketinden uzakta bir nedenden dolayı parasız ve çaresiz kalanlardır.

Zekât Kimlere Verilemez?

Kişi, bakmakla yükümlü olduğu insanlara yani birinci dereceden yakın akrabalarına zekât veremez.

- Çocuklar, annesine, babasına, dedesine ve ninesine veremez.
- Anne ve baba, çocuklarına veremez.
- Dede ve nine, torunlarına veremez.
- Eşler, birbirine veremez.

“Sadaka veren erkeklere, sadaka veren kadınlara ve Allah’a güzel bir ödünç verenlere, verdiklerinin karşılığı kat kat ödenir ve onlara değerli bir mükâfat vardır.”

(Hadîd suresi, 18. ayet)

“Herhangi birinize ölüm gelip de “Ey Rabb'im! Beni yakın bir zamana kadar geciktirsen de sadaka verip iyilerden olsam!” demeden önce, size rızık olarak verdiğimiz şeylerden Allah yolunda harcayın.”

(Münâfikûn suresi, 10. ayet.)

Etkinlik - 03

a. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.

1. Bir kimsenin zekât vermekle yükümlü olabilmesinin ilk şartı olmaktadır.
2. kapsamına giren malların zekâtı verilmez.
3. Zekât verebilmek için dinimizce belirlenen mali yeterlilik ve zenginlik ölçüsüne denir.
4. Zekât verilecek malın veya paranın yıl süreyle sahibinin elinde bulunması gerekir.
5. Bir Müslüman kişilere zekât veremez.
6. Zekât verirken ihtiyaç sahibi olan öncelik tanınmalıdır.

b. Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)-Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

1. Dinen zengin olan her Müslüman'ın zekât vermesi Allah'ın bir emridir.	☐
2. Zekât verecek kişinin malını dilediği gibi kullanma hakkına sahip olması gerekir.	☐
3. Zekât ibadetinin ramazan ayında verilmesi Hz. Peygamber'in bir emridir.	☐
4. Dinimize göre zekât verilecek kimselerden biri de kiracı olanlardır.	☐
5. Dinimize göre zengin olan bir kişi, abisine ve ablasına zekât veremez.	☐
6. Allah rızası için ilim tahsil eden öğrenciye zekât verilebilir.	☐

Zekâtı Verilmesi Gereken Mallar ve Nisap Miktarları

Bir maldan zekât verilebilmesi için o malın gelir getiren cinsten olması gerekir. Oturulan ev, evde kullanılan eşyalar, giyilen elbiseler ve binek olarak kullanılan araç için zekât verilmez.

Zekât verilmesi gereken mallar; altın ve gümüş, ticaret malları, toprak ürünleri, hayvanlar ve madenlerdir.

Zekâta tabi malların nisap miktarları ise aşağıdaki gibidir.

- Altının nisap miktarı 80,18 gramdır. bir oranında zekâtı verilir.
- Nakit para ve ticaret mallarının nisap miktarı, 80,18 gram altının karşılığıdır. Kırkta bir oranında zekâtı verilir.
- Küçükbaş hayvanın nisap miktarı kırktır. 40'tan 120'ye kadar sahip olunan küçükbaş hayvanlar için 121'den 200'e kadar sahip olunanlar için iki koyun ya da keçi verilir.
- Büyükbaş hayvanın nisap miktarı otuzdur. 30'dan 40'a kadar sahip olunan büyükbaş hayvanlar için bir tane 2 yaşında buzağı, 41'den 59'a kadar sahip olunanlar için bir tane 3 yaşına basmış buzağı verilir.
- Devenin nisap miktarı beştir. Her beş deve için bir koyun veya keçi zekât verilir.
- Toprak ürünlerinde zekât; sulama, gübreleme gibi masraflar yoksa onda bir, varsa yirmide bir oranında verilir. Toprak ürünlerinden alınan zekâta **öşür** denir.
- Madenlerde ise çıkan madenin miktarına bakılmaksızın beşte biri oranında zekât verilir.

Zekât Nasıl Verilmelidir?

- Zekât, bir ibadet olduğu için verirken niyet edilmelidir.
- Zekâtın, Allah için verildiği kesinlikle bilinmelidir.
- Zekât verilecek malın veya paranın, fakirin hakkı olduğu bilinmeli ve onu minnet altında bırakacak, incitecek davranışlardan kaçınılmalıdır.
- Zekât verecek kişi, bu sorumluluğunu gösteriştan uzak, gurur ve kibre kapılmadan yerine getirmelidir. Alçak gönüllü, anlayışlı ve hoşgörülü olmalıdır.
- Mümkünse zekât gizlice verilmelidir. Zekât alan kimseler de herhangi bir rahatsızlık duymamalıdır.

Etkinlik - 04

a. Aşağıdaki tabloda verilen malların nisab miktarlarını yazınız.

1. Altın, gümüş, nakit para, ticaret malları	
2. Koyun ve keçi	
3. Sığır ve manda	
4. Deve	
5. Madenler	
6. Toprak ürünleri	

b. “Mallarını Allah yolunda harcayıp da arkasından başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimselerin Allah katında ödülleri vardır. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.”

(Bakara suresi, 262. ayet.)

“Eğer sadakaları (zekât ve benzeri hayırları) açıktan verirsiniz ne güzel! Eğer onu fakirlere gizlice verirsiniz işte bu sizin için daha hayırlıdır. Allah da bu sebeple sizin günahlarınızı örter. Allah, yapmakta olduklarınızı bilir.”

(Bakara suresi, 271. ayet.)

Bu ayetlerden çıkaracağınız ilkeleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

c. Aşağıdaki ifadeleri “Doğru (D)–Yanlış (Y)” olarak değerlendiriniz.

1. Bir maldan zekât verilebilmesi için o malın gelir getiren cinsten olması gerekir.	☐
2. Temel ihtiyaçlar kapsamına giren malların zekâtı verilmez.	☐
3. Zekât için hangi mallardan ne ölçüde zekât alınacağı dinimizce belirlenmiştir.	☐
4. Zekât, bir ibadet olduğu için verirken abdestli olmak zorunludur.	☐

1. I. Mal ile yapılan bir ibadettir.
II. İslam'ın beş şartından biridir.
III. Dinen zengin olan her Müslüman'ın senede bir kez vermesi emredilmiştir.
IV. Ramazan ayında yerine getirilmesi zorunludur.

Zekât ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) I, II ve III

2. "De ki: Şüphesiz, Rabb'im rızık kullarından dilediğine bol bol verir ve (dilediğine) kısar. Allah yolunda her ne harcarsanız Allah onun yerine başkasını verir. O, rızık verenlerin en hayırlısıdır."

(Sebe' suresi, 39. ayet.)

Bu ayetten zekât kelimesinin sözlük anlamlarından hangisi çıkarılamaz?

- A) Artma
B) Temizlenme
C) Bereket
D) Gelişme

3. **Aşağıdakilerden hangisine zekât verilmez?**

- A) Yolda kalmış olanlara
B) Özgürlüğünü yitirmiş olanlara
C) Yoksul ve düşkünlere
D) Fakir olan torunlara

4. Hz. Muhammed (s.a.v.), bir hadisinde şöyle buyurur: "Sadaka ve zekât vermek, suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları yok eder."

(Hadis-i şerif)

Bu hadiste zekâtın sözlük anlamlarından hangisi vurgulanmıştır?

- A) Arınma
B) Bereket
C) Artma
D) Gelişme

- 5.

Allah'ın rızasını kazanmak için insanın kendisine verilen malların şükrünün bir göstergesi olarak onun emrettiği yerlere harcama yapmak, bağışta bulunmaktır. Bir kişinin kendisi, ana ve babası, çocukları ve eşi için yapmış olduğu her türlü meşru harcamayı içine alır.

Bu metinde söz edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zekât
B) İnfak
C) Fitre
D) Öşür

6. Bir kimsenin zekât vermekle yükümlü olabilmesi için bazı şartlar vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi zekât verecek kişide aranan şartlardan biri değildir?

- A) Zengin olması
B) Evli olması
C) Müslüman olması
D) Ergenlik çağına girmiş olması

7.

“Sadakalar (zekâtlar) Allah’tan bir farz olarak ancak yoksullara, düşkünlere, (zekât toplayan) memurlara, gönülleri (İslam’a) ısındırılacak olanlara, (hürriyetlerini satın almaya çalışan) kölelere, borçlulara, Allah yolunda olana, yolda kalana mahsustur. Allah pek iyi bilendir, hikmet sahibidir.”

(Tevbe suresi, 60. ayet.)

Bu ayette zekât verilebilecek kişilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Köleler B) Fakirler
C) Borçlular D) Hastalar

8. İslam dininde mali ibadetlerin yerine getirilmesinde en önemli kavramlardan biridir. Zekât ve fıtır sadakası verebilmek, hacca gidebilmek, kurban kesebilmek ve diğer bazı mali ibadetleri yerine getirebilmek için Allah ve resulü tarafından belirlenen dinen mali yeterlilik ve zenginlik ölçüsüdür.

Bu metinde söz edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fidyeye B) Nisap
C) İnfak D) Öşür

9. Zekât verecek bir kişi aşağıdaki ihtiyaç sahibi akrabalarından hangisine zekât veremez?

- A) Dayısına B) Amcasına
C) Öz çocuklarına D) Teyzesine

10.

“Zekât; zenginleri sınamak, fakirlere destek olmak için konulmuştur. Eğer insanlar mallarının zekâtını verselerdi hiçbir Müslüman fakir ve muhtaç kalmaz, Allah’ın farz kıldığı bu hakla o da ihtiyaçlarını gidermiş olurdu.”

(Cafer-i Sadık)

Bu özdeyiş aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Zekâtın emredilmesinin hikmeti nedir?
B) Zekâtın bireysel faydaları nelerdir?
C) Zekât nasıl verilmelidir?
D) Zekât ne zaman verilmelidir?

11. I. Zekât verecek kişinin, zekâtını, malı eline geçer geçmez vermesi şarttır.
II. Zekât verecek kişinin ticaretle uğraşması gerekir.
III. Zekât verilecek malın mükellefin elinde tam mülkiyetle bulunması gerekir.

Zekât ile ilgili yukarıdaki bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

1.

Adnan

Toprak mahsulü ürünlerinin üzerinden bir yıl geçmesi gerekmez.

Reyhan

Toprak mahsullerinin zekât oranı kırkta birdir.

Cemil

Toprak ürünlerinin zekâtı için öşür kavramı da kullanılır.

Derya

Emek ile sulanan toprak ile kendiliğinden sulanan toprak ürününün oranı aynı değildir.

Toprak ürünlerinin zekâtı ile ilgili hangi öğrencinin verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Adnan B) Reyhan
C) Cemil D) Derya

2. **Aşağıdakilerden hangilerinin zekât oranı aynıdır?**

- A) Ticaret malları - Büyükbaş hayvan
B) Altın - Ticaret malları
C) Toprak ürünleri - Madenler
D) Madenler - Menkul kıymetler

3. Bir maldan zekât verilebilmesi için o malın gelir getiren cinsten olması gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin zekâtı verilmelidir?

- A) Oturulan evin
B) Kullanılan eşyaların
C) Binilen arabanın
D) Ticaret mallarının

4.

“Mallarını Allah yolunda harcıyıp da arkasından başa kakmayan, fakirlerin gönlünü kırmayan kimse-lerin Allah katında ödülleri vardır.”

(Bakara suresi, 262. ayet.)

Bu ayet zekât ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı olabilir?

- A) Zekât niçin verilmelidir?
B) Zekât ne zaman verilmelidir?
C) Zekât nasıl verilmelidir?
D) Zekât nelerden verilmelidir?

5.

“Sadakaları açıktan verirseniz ne güzel! Fakat on-ları gizleyerek fakirlere verirseniz bu, sizin için daha hayırlıdır ve günahlarınızdan bir kısmına da kefarete olur. Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.”

(Bakara suresi, 271. ayet.)

Aşağıdaki hadislerden hangisiyle bu ayette verilmek istenen mesaj benzerdir?

- A) Komşusu aç iken tok yatan, bizden değildir.
B) Yoldaki rahatsızlık veren şeyleri kaldırmak da bir sadakadır.
C) Kardeşini güler yüzle karşılayan da bir iyiliktir.
D) Sağ elin verdiği sol el bilmemelidir.

6.

“Allah yolunda harcama yapın, kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın. İyilik edin, kuşkusuz Allah iyilik edenleri sever.”

(Bakara suresi, 195. ayet.)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayette verilmek istenen mesajla doğrudan ilişkilendirilemez?

- A) Oruç tutmak
B) Zekât vermek
C) İnfakta bulunmak
D) Yardımlaşmak

7. “Sizler, Allah yolunda harcamaya çağrılıyorsunuz. İcinizden kiminiz cimrilik ediyor. Ama kim cimrilik ederse ancak kendisine cimrilik etmiş olur. Allah zengindir, siz ise fakirsiniz. Eğer ondan yüz çevirseniz yerinize sizden başka bir toplum getirir, artık onlar sizin gibi de olmazlar.”
(Muhammed suresi, 38. ayet.)

Bu ayetten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Cimrilik, Allah yolunda harcamaya engel bir tutumdur.
- B) Cimrilik, münafıkların temel özelliğidir.
- C) Hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, Allah'tır.
- D) Bazı toplumlarda cimrilik eden insanlar bulunabilir.

8. “Onların (zenginlerin) mallarında, muhtaç ve yoksullar için bir hak vardır.”
(Zâriyât suresi, 19. ayet.)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetten çıkarılamaz?

- A) Zengin kimsenin malında bazı insanların hakları vardır.
- B) Yapılacak yardımlar, fakir ve yoksullar için olmalıdır.
- C) Zenginlerin zekât vermeleri Allah'ın bir emridir.
- D) Yoksullar, manevi anlamda yardımda bulunmalıdır.

9. I. Altın ve gümüş
II. Nakit para
III. Kıymetli madenler (işlenmemiş)
IV. Toprak ürünleri

Yukarıdakilerden hangilerinin zekât oranları aynıdır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV

10.

“Ey iman edenler! Allah'a ve ahiret gününe inanmadığı hâlde malını gösteriş için harcayan kimse gibi başa kakmak ve incitmek suretiyle yaptığınız hayırlarınızı boşa çıkarmayın.”

(Bakara suresi, 264. ayet.)

Bu ayetten zekât ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Allah'ın emri olduğu için verilmelidir.
- B) Gösterişten uzak durulmalıdır.
- C) Zekât verirken incitici davranışlardan kaçınılmalıdır.
- D) Malın iyisinden verilmelidir.

11. Zekât, Allah'ın emirlerinden biridir. Gerekli şartları taşıyan Müslümanların mutlaka yerine getirmesi gerekir. Mal ile yapılan bir ibadet olan zekâtın bireysel ve toplumsal birçok faydası vardır.

Buna göre zekât ibadeti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farz bir ibadettir.
- B) Maddi durumu uygun olmayanlar da gücü ölçüsünde zekât vermelidir.
- C) Verilmesi için dinî bazı şartlar gereklidir.
- D) Birey ve toplum açısından yararları vardır.